

Total number of pages – 8

29T SOCI

**2019**

**SOCIOLOGY**

**Full Marks : 100**

---

**Pass Marks : 30**

**Time : Three hours**

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions.*

|                                                 |                   |
|-------------------------------------------------|-------------------|
| Q. No. <b>1</b> carries <b>1</b> mark each      | 1×12 = 12         |
| Q. No. <b>2 –13</b> carry <b>2</b> marks each   | 2×12 = 24         |
| Q. No. <b>14 – 23</b> carry <b>4</b> marks each | 4×10 = 40         |
| Q. No. <b>24 – 27</b> carry <b>6</b> marks each | 6×4 = 24          |
|                                                 | <hr/> Total = 100 |

*Contd.*

1. Answer the following questions :

1×12=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is infant mortality rate ?

শিশুৰ মৃত্যুৰ হাৰ মানে কি?

(b) Who put forward the occupational theory of Caste ?

জাতিৰ বৃত্তিগত সিদ্ধান্তটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

(c) In which year, India introduced National Family Planning Programme ?

কোনচনত ভাৰতবৰ্ষই ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি বলবৎ কৰিছিল?

(d) Who formed the All India Scheduled Caste Federation ?

সৰ্বভাৰতীয় অনুসূচিত জাতি পৰিষদ কোনে গঠন কৰিছিল?

(e) What is 'dominant Caste' ?

প্ৰভাৱশালী জাতি মানে কি?

(f) What is Structural Change ?

সংৰচনাত্মক পৰিবৰ্তন কি?

(g) Srinivas suggested that while 'lower castes' sought to be Sanskritised, 'upper castes' sought to be \_\_\_\_\_. (Fill in the gaps)

শ্ৰীনিবাসে কৈছিল যে যিসময়ত 'নিম্ন জাতিয়ে' সংস্কৃতকৰণৰ পথ লৈছিল 'উচ্চ জাতিয়ে' সেই সময়ত \_\_\_\_\_ অনুকৰণ কৰিছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(h) What is the full form of 'ICDS' ?

ICDS-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি?

(i) Write one negative Consequence of Green Revolution.

সেউজবিপ্লৱৰ এটা ঋণাত্মক ফলাফল উল্লেখ কৰা।

(j) Mention a tribe from North East India.

উত্তৰপূব ভাৰতৰ এটা জনজাতিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(k) \_\_\_\_\_ Movement was a struggle of sharecroppers in Bengal and in Bihar that took place in the year 1946. (Fill in the blanks)

১৯৪৬ চনত বংগ আৰু বিহাৰত আধিয়াৰ খেতিয়কসকলে কৰা আন্দোলনটিৰ নাম আছিল\_\_\_\_\_। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(l) Mention a social responsibility of the Panchayat System.

পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাৰ এটা সামাজিক দায়িত্ব উল্লেখ কৰা।

2. Write two importance of study of demography. 2

জনসংখ্যা অধ্যয়নৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

3. Define Social Institution and write one example. 2

সামাজিক সংস্থাৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু এটা উদাহৰণ লিখা।

4. What is the difference between matrilineal and matriarchal family. 2

মাতৃবংশীয় আৰু মাতৃপ্ৰধান পৰিয়ালৰ মাজৰ পাৰ্থক্যটো কি লিখা।

5. Define 'Communalism' with one example. 2

উদাহৰণসহ সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

6. Write two features of Caste System in India. 2

ভাৰতবৰ্ষৰ জাতিব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

7. Write two Powers delegated to the Panchayats in India. 2

ভাৰতবৰ্ষত পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাৰ হাতত থকা দুটা ক্ষমতাৰ বিষয়ে লিখা।

8. Mention *two* causes of modernization. 2  
আধুনিকীকৰণৰ দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।
9. Write *two* functions of Political Parties in a democracy. 2  
গণতন্ত্ৰত ৰাজনৈতিক দলৰ দুটা কাৰ্য লিখা।
10. What is environmental movement ? Give *one* example. 2  
পৰিবেশতান্ত্ৰিক আন্দোলন কি? এটা উদাহৰণ দিয়া।
11. Write *two* Social functions of family. 2  
পৰিয়ালৰ দুটা সামাজিক কাৰ্য লিখা।
12. Define Social Stratification and give *one* example of Social Stratification. 2  
সামাজিক স্তৰীকৰণৰ সংজ্ঞা আৰু সামাজিক স্তৰীকৰণৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
13. What is a reform movement ? Mention *one* reform movement of India. 2  
সংস্কাৰ আন্দোলন কি? ভাৰতৰ এটা সংস্কাৰ আন্দোলন উল্লেখ কৰা।
14. Write *four* causes of change in the family system of India. 4  
ভাৰতীয় পৰিয়াল ব্যৱস্থাত পৰিবৰ্তন অনা চাৰিটা কাৰকৰ বিষয়ে লিখা।

**Or / অথবা**

Write what changes do you see in the caste system at present.

4

বৰ্তমান জাতিব্যৱস্থাৰ কি পৰিবৰ্তন দেখিছা, লিখা।

15. Write about the functions of Kinship System. 4

স্বজন পদ্ধতিৰ কাৰ্য সমূহৰ বিষয়ে লিখা।

**Or / অথবা**

Write the salient features of Social Class.

4

সামাজিক শ্ৰেণীৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ লিখা।

16. What is the meaning of Mass media ? What are its wide variety of forms ? 4

‘গণমাধ্যম’ মানে কি বুজা? গণমাধ্যমৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ সমূহ লিখা।

**Or / অথবা**

Write a brief note on the Dalit Movement in India.

4

ভাৰতবৰ্ষৰ ‘দলিত আন্দোলনৰ’ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

17. Write briefly about the National Family Welfare Programme. 4

চমুকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিয়াল কল্যাণ কাৰ্য্যসূচীৰ বিষয়ে লিখা।

18. Write *four* conditions necessary for the success of democracy. 4

গণতন্ত্ৰৰ সফলতাৰ বাবে চাৰিটা ব্যৱস্থাবলী লিখা।

**Or / অথবা**

What is regionalism ? What are the causes of growth of regionalism ? 4

আঞ্চলিকতাবাদ কি? আঞ্চলিকতাবাদ গঢ়ি উঠাৰ কাৰণ সমূহ কি?

19. Write *four* features of liberalization policy.

4

উদাৰীকৰণ নীতিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

**Or / অথবা**

Write in brief the impact of globalisation in India.

4

ভাৰতবৰ্ষত গোলকীকৰণৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

20. Write the differences between Social demography and formal demography.

4

সামাজিক জনসাংখ্যিকতত্ত্ব আৰু আনুষ্ঠানিক জনসাংখ্যিকতত্ত্বৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

21. Write *four* features of Communalism.

4

সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

22. What are the Constitutional Provisions for the minorities and cultural diversity in India ?

4

সংখ্যালঘু আৰু সাংস্কৃতিক বিচিত্ৰতাৰ সন্দৰ্ভত ভাৰতীয় সংবিধানে আগবঢ়োৱা উপযুক্ত ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে লিখা।

**Or / অথবা**

Justify 'caste is a closed Stratification.'

4

‘জাতি এক বন্ধ স্তৰীকৰণ’ হিচাপে বিচাৰ কৰা।

23. Mention *four* remedies of Casteism.

4

জাতিবাদ দূৰীকৰণৰ চাৰিটা উপায় উল্লেখ কৰা।

24. Define Sanskritization. Write the changes brought by Sanskritization in Indian Society. 2+4=6

সংস্কৃতকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। সংস্কৃতকৰণে ভাৰতীয় সমাজলৈ কঢ়িয়াই অনা পৰিবৰ্তনসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

25. Discuss the Malthusian Theory of Population Growth. 6

মালথাছৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

26. Write a note on Untouchability. 6

অস্পৃশ্যতাৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

27. Discuss the Social Problems of the Scheduled Castes. 6

অনুসূচিত জাতিৰ সামাজিক সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰা।

**Or / অথবা**

- “Indian Society is a Plural Society.” — Justify the statement. 6

“ভাৰতীয়সমাজ এখন বহুধাভিত্তিক সমাজ।” উক্তিটো বিচাৰ কৰা।

————— × —————